

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/33/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200641
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200641.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXXX, bytom pri starej matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, F. G., za účasti matky A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. H. XXX, starej matky I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. H. XXX a Okresnej prokuratúry D. E. C., E. F. X, D. E. C., o zníženie výživného, t a k t o

rozhodol:

- Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.
- Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Otec sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd znížil výživné na mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100 € mesačne na zákonom stanovenú minimálnu výšku. Svoj návrh odôvodnil tým, že ukončil pracovný pomer a je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nie je v jeho možnostiach uhrádzať sumu 100 € mesačne v zmysle rozhodnutia súdu.
- Otec na pojednávaní upravil svoj návrh a žiadal znížiť výživné na sumu 50 € mesačne.
- Stará matka s návrhom otca nesúhlasila.
- Matka sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila.
- Kolíznym opatrovníkom s návrhom nesúhlasil.
- Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou doporčila návrh na zníženie výživného zamietnuť.
- Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, starej matky, oboznámením sa s lustráciou rodičov v Registri obyvateľov, lustráciou v Sociálnej poisťovni, pripojeným spisom tunajšiemu súdu sp. zn. 8P/151/2022, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 13.06.2024, správou Sociálnej poisťovne, správou Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Vranove nad Topľou, mzdovým listom zamestnávateľa otca, správou kolízneho opatrovníka a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:
- Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/151/2022 - 64 zo dňa 10.01.2023 bol maloletý A. B. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti I. B., nar. XX.XX.XXXX. Otec bol zaviazaný platením výživné na

maloleté dieťa vo výške 100 € mesačne a matka 40 € mesačne, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že otec dieťaťa bol zamestnaný, dosahoval pravidelný mesačný príjem. Za obdobie 01/-09/2022 mu bola vyplatená priemerná mesačná čistá mzda vo výške 607,55 €. Vzhľadom na výkon prác v zahraničí priemerná mesačná suma vyplatených cestovných náhrad činila 1.061,37 €. Okrem maloletého A. mal ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu.

9. Z lustrácie v Registri obyvateľov vyplýva, že otec má vyživovaciu povinnosť okrem mal. A. B. aj k mal. C. D. nar. XX.XX.XXXX.

10. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 06.05.2024 je stará matka I. B. vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poberá dávku pomoci v hmotnej núdzi a prídavok na dieťa. Za obdobie 01/2024 až 05/2024 bola starej matke vyplácaná dávka po 172 € mesačne. Otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 16.03.2024 a z úradu nepoberal žiadne dávky a príspevky.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 13.06.2024 je zrejmé, že opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti bol poskytovaný A. B. od 01.02.2023 do 30.06.2023 v sume 74,10 € a od 01.07.2023 v sume 105,60 € mesačne.

12. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec mal. dieťaťa bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 16.03.2024. Vznikol mu nárok na dávku v nezamestnanosti od 16.03.2024 na obdobie šiestich mesiacov. Výška dávky v nezamestnanosti za deň bola v sume 13,19635 €.

13. Podľa správy aktuálneho zamestnávateľa otca, J. K. A., pracovný pomer otca začal dňa 07.05.2024 a okrem základnej mzdy neboli otcovi vyplatené iné finančné čiastky. Z predloženého mzdového listu otcovi za mesiac máj bola vyplatená čistá mzda vo výške 216,50 €.

14. Zo správy Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Vranove nad Topľou Okresný dopravný inšpektorát je zrejmé, že otec nie je v evidencii vozidiel evidovaný ako držiteľ a vlastník žiadnych vozidiel.

15. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.06.2024 nárok na opakovaný príspevok náhradnému rodičovi nevzniká, ak dieťa zverené do náhradnej starostlivosti je jeho príbuzným v priamom rade. Vzhľadom na vek a odôvodnené potreby mal. dieťaťa zníženie výživného nie je v jeho záujme.

16. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že návrh na zníženie výživného podal z dôvodu, že bol zamestnaný v spoločnosti F.. Tento pracovný pomer bol ukončený výpoveďou pre nadbytočnosť, z dôvodu nedostatku práce. Následne sa zaevidoval na úrade práce, bol nezamestnaný. O dávke v nezamestnanosti bolo rozhodnuté až po troch mesiacoch, teda tri mesiace nemal žiaden príjem. Dávka v nezamestnanosti mu bola vyplatená vo výške 413 €. Od 7. mája sa zamestnal na základe dohody na A. D. G., kde má dohodnutý týždenný príjem vo výške 250 €, teda mesačne cca 1.000 €. Z tejto sumy sa mu zráža výdavok za obedy, a teda vyplácaná suma mesačne je cca 870 €. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou a ich mal. synom. Čo sa týka výdavkov, poplatkov za elektrinu a plyn predstavuje 248 €, výdavok na stravu 300 €, ošatenie a obuv nemá vyčíslené. Mal. syn C. navštevuje predškolské zariadenie, v súvislosti s tým mu vznikajú výdavky na uhradenie stravy v materskej škole a rôznych poplatkov. Jeho manželka poberá invalidný dôchodok vo výške 370 €. Vlastní osobné motorové vozidlo zn. L., rok výroby XXXX, auto kúpil asi pred dvoma alebo tromi rokmi. Finančné úspory nemá žiadne. Vyživovaciu povinnosť na mal. syna si plnil na účet úradu práce posledné tri až štyri mesiace vo výške 40€. Potvrdil, že je zdravý, schopný pracovať.

17. Stará matka, ktorej je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, vypovedala, že poberala sociálnu dávku vo výške 175 €, vykonávala aktivačné práce. Od 6.6. si našla prácu v F. D. G.. Nemá ešte vedomosť o výške jej zárobku. Príspevok v náhradnej osobnej starostlivosti činí 275 € mesačne a poberá aj prídavok na mal. A.. Žije v spoločnej domácnosti s bývalým manželom, mal. A., svojim synom a nevestou. Poplatky za bývanie ktoré spolu činia 300 € ona uhradza na v polovici, t.j. 150 €. Jej bývalý manžel je poberateľom dôchodku vo výške 220 €, nevesta je zamestnaná s príjmom okolo 500 € a syn je nezamestnaný. Mal. A. musí zabezpečiť všetky jeho potreby, kupuje mu potrebné ošatenie,

obuv a rôzne školské potreby a pomôcky. A. sa stravuje v školskej jedálni bez poplatku. Navštevuje školský klub detí s mesačným poplatkom 6-7 € mesačne. Maloletý je zdravý, navštevuje raz mesačne logopéda vo Vranove nad Topľou. Aktuálne končí X. M. základnej školy. Matka sa o syna zaujíma, kupuje mu potrebné veci, občas ho aj navštevuje. Otec so synom nie je v kontakte.

18. Súd vec takto právne posúdil.

19. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. V zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

27. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

28. V danom prípade dospel súd z výsledkov vykonaného dokazovania k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Súd je toho názoru, že od posledného rozhodnutia súdu nedošlo k takej zmene pomerov na strane otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného v zmysle návrhu otca. V čase poslednej úpravy výživného bol otec zamestnaný s priemernou čistou mzdou vo výške 607,55 €. Otcovi boli v súvislosti s prácou v zahraničí vyplácané aj cestovné náhrady v priemernej mesačnej výške 1.061,37 €. Otec je toho času zamestnaný a v zamestnaní dosahuje príjem podľa jeho výpovede vo výške cca 870 €. V čase podania návrhu bol otec síce nezamestnaný, zaradený do

evidencie uchádzačov o zamestnanie, avšak išlo len o krátke obdobie od 16.03.2024 do 06.05.2024, pričom za uvedené obdobie bola otcovi vyplácaná dávka v nezamestnanosti vo výške 13,19635 € za deň. Od 07.05.2024 je otec opäť zamestnaný. Od poslednej úpravy výživného na mal. A. otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

29. K zmene pomerov však došlo na strane mal. dieťaťa, nakoľko mal. A. pri poslednej úprave výživného navštevoval materskú školu a toho času je žiakom X. M. základnej školy, a teda nepochybne vzrástli aj výdavky spojené s uspokojovaním jeho základných potrieb, a to najmä výdavky na školské pomôcky.

30. Súd pri výpočte výživného na mal. dieťa vychádza aj z odporúčacích tabuliek určovania výživného vydaných Ministerstvom spravodlivosti SR, v zmysle ktorých pri dvoch vyživovacích povinnostiach k dieťaťu vo veku 6 - 9 rokov by výživné malo činiť cca 14 % z čistého príjmu rodiča. Vychádzajúc z čistého príjmu otca 870 € výška výživného by mala predstavovať sumu 121 €. Otcovi bola posledným rozhodnutím určená povinnosť vo výške 100 €. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške 100 € mesačne.

31. Súd poukazuje na to, že k zníženiu výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, by malo dôjsť len výnimočne a z objektívnych dôvodov, ktoré neumožňujú povinnému rodičovi plniť si vyživovaciu povinnosť v určenej výške, t.j. z dôvodov, ktoré nemôže sám ovplyvniť. Takýmto dôvodom môže byť napríklad výrazné zhoršenie zdravotného stavu rodiča neumožňujúceho mu naďalej vykonávať doterajšiu prácu a nájsť si novú prácu s porovnateľným príjmom. Zníženie výživného v situácii, keď otec nemá zdravotné obmedzenia, je práceschopný a dosahuje príjem zo zamestnania, aj keď nižší ako tomu bolo pri poslednej úprave výživného, by bolo v rozpore so Zákonom o rodine, ako aj so zásadou spravodlivosti, a to najviac v prípade, ak sa otec žiadnym spôsobom nepodieľa na osobnej starostlivosti o maloletého a všetka starostlivosť o mal. dieťa je na starej matke mal. dieťaťa. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec sa o dieťa nezaujíma, žiadnym spôsobom ho nekontaktuje a navyše si v posledných mesiacoch neplnil ani vyživovaciu povinnosť vo výške stanovenej súdom.

32. Keďže súd nezistil žiadnu dôvodnú skutočnosť, pre ktorú by sa malo doposiaľ určené výživné znížiť, návrh otca zamietol.

33. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.